

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 232
van **MANUELA VAN WERDE**
datum: 15 maart 2017

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Kasteel van Horst - Tijdelijke sluiting door gevelschade

Vzw Herita erfde het Kasteel van Horst in 2011 als één van de 'probleemdossiers' van Erfgoed Vlaanderen. Uit de hoorzitting over Herita in de commissie in december 2016 bleek dat het voormalige management van de organisatie niet voldoende actief optrad om de nodige restauratiewerken aan de site te laten uitvoeren.

Onlangs verscheen het bericht in de pers dat een stuk metselwerk van de latrine aan de kleine toren naar beneden kwam en in het water van de kasteelvijver belandde. Als gevolg van dit incident laat Herita een veiligheids- en stabiliteitsstudie uitvoeren, wat leidt tot tijdelijke sluiting van het Kasteel van Horst. De problemen blijken immers groter dan enkel het torengedouw.

1. Wat is de aard van de schade aan het kasteel, en hoe is die te verklaren?
2. Wat is het kostenplaatje voor de herstelwerkzaamheden? Zal de minister hiervoor de nodige fondsen ter beschikking stellen?
3. Is een volledige sluiting van de site de enige optie voor het Kasteel van Horst in afwachting van een grondige analyse en renovatie?
4. Wat zijn de financiële consequenties van de sluiting voor Herita, aangezien er zonder twijfel minder inkomsten uit ticketverkoop zullen zijn?
5. Zijn er eventueel reeds aangegane engagementen op het vlak van bezoek en verhuur van het kasteel die moeten worden herzien, en indien zo, wat zijn de financiële gevolgen?
6. Welke gevolgen heeft de sluiting voor de lokale vrijwilligerswerking?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 232 van 15 maart 2017

van **MANUELA VAN WERDE**

1. De schade betreft een scheur in het metselwerk van de latrine van het kasteel van Horst en het invallen van een klein deel van dit metselwerk als gevolg van het onderspoelen van de fundering door de kasteelvijver en van bewegingen in de aanpalende toren die loskomt van de rest van het kasteel.
2. De herstelkost kan nog niet precies geraamd worden bij gebrek aan een volledig beeld op de stabiliteit van het kasteel. Hiertoe worden nog de nodige stabiliteitsonderzoeken uitgevoerd. Nadat de nodige onderzoeken zijn uitgevoerd en een beheersplan is opgemaakt dat door het agentschap Onroerend Erfgoed wordt goedgekeurd, kan een restauratiedossier opgesteld worden waarmee een erfgoedpremie kan aangevraagd worden. Mijn administratie is hierover in overleg met Herita.
3. Het is voor Herita van het allergrootste belang om de veiligheid voor zowel bezoekers, medewerkers, gidsen als vrijwilligers te garanderen. Daarnaast wenst Herita alle betalende bezoekers een optimale en verantwoorde beleving van het kasteel aan te bieden. Bij eerdere restauratiewerken bleek dat de tevredenheid van betalende bezoekers slecht scoort wanneer slechts beperkte delen van het kasteel te bezichtigen zijn en wanneer infrastructuur zoals sanitair beperkt beschikbaar is.

Bovendien zijn de nieuwe veiligheidsbepalingen dermate beperkend dat alleen bezoek voor een heel kleine groep (maximum 5 mensen) onder strikte en permanente begeleiding eventueel een optie is. Herita onderzoekt hoe dat in 2017 te organiseren valt, bv. als een ledenactiviteit.

Het domein rond het kasteel blijft wel doorheen het jaar toegankelijk voor fietsers en wandelaars. Ook de brasserie 'Het Wagenhuis' die zich in het koetshuis naast het kasteel bevindt, blijft open voor het publiek.

4. De financiële gevolgen van de sluiting van het kasteel blijven beperkt aangezien de uitgaven momenteel een stuk hoger zijn dan de inkomsten uit verhuring. Dit heeft o.m. te maken met het feit dat de site maar deels gerestaureerd is. Door de sluiting vallen enerzijds inkomsten uit ticketverkoop, rondleidingen en winkelverkoop weg, maar anderzijds ook de uitgaven, waarvan de personeelskost de grootste is. Er wordt evenwel niemand ontslagen, het interimcontract van een tijdelijke onthaalmedewerker is vervroegd stopgezet.
5. Er zijn een aantal verhuuraanvragen en rondleidingen die Herita moest annuleren gezien de sluiting. Enkel de reeds aangegane verhuringen van het grasplein gelegen voor het kasteel, kunnen nog plaatsvinden als ze geen impact hebben op het kasteel zelf. Alle schoolbezoeken, 123 rondleidingen voor 55 scholen, werden geannuleerd.
6. Momenteel is er een bloeiende vrijwilligerswerking op de site die Herita de voorbije vier jaar uitbouwde. Er is een ploeg van 67 vrijwilligers actief die verschillende taken op zich kunnen nemen: onthaal, poortwachter, promotie, administratie, kinderanimatie enz. Ook een ploeg van een 25-tal gidsen is verbonden aan de site.

De actieve werking met de vrijwilligers en gidsen wordt in 2017 bevroren wegens de sluiting. Vrijwilligers die dat wensen worden ingeschakeld in de bredere vrijwilligerswerking van Herita in andere monumenten of bij ledenactiviteiten.

Herita zorgt voor een goede informatiedoorstroming over de geplande onderzoeken en herstelwerkzaamheden naar de vrijwilligers- en gidsenploeg. Over de verschillende stappen in het proces wordt te gepasten tijde gecommuniceerd. Ook wordt er ruimte gemaakt voor dialoog en vragen over de sluiting zodat de vrijwilligers en gidsen betrokken blijven in het verhaal van de erfgoedsite. Op 29 maart organiseerde Herita hierover een infoavond met directie, personeel, gidsen en andere lokale vrijwilligers.